

STANOVISKO ŠKOLITEĽA K DIZERTAČNEJ PRÁCI

Meno doktoranda: PaedDr. Soňa Lorencová

Názov dizertačnej práce:

Materská škola ako vzdelávacia inštitúcia z pohľadu rodičov

Meno školiteľa: doc. PaedDr. Jana Majerčíková, PhD.

Predkladané vyjadrenie školiteľa k dizertačnej práci vychádza z dokumentu, ktorý bol už zverejnený na prvej, neúspešnej, obhajobe dizertačnej práce v januári 2024. Keďže doktorandka v uplynulom období od tejto obhajoby nemenila naplnenie ostatných kritérií pre úspešné ukončenie doktorského štúdia, mierne upravené replikujem patričné pasáže aj v tomto vyjadrení.

Priebeh doktorského štúdia a schopnosť samostatnej vedeckej práce. Motivácia Soni Lorencovej k doktorandskému štúdiu mala osobný charakter – vychádzala aj zo snahy naplniť vlastné profesijné ciele. Do štúdia vstúpila bez výraznej podpory profesijného prostredia, v ktorom pôsobila a zároveň musela prekonávať aj isté geografické prekážky, hoci mala možnosť študovať v mieste bydliska. Do akademického prostredia sa vrátila po dlhšom prerušení kontaktov, čo jej etablovanie i nadobúdanie zručností potrebných na samostatnú vedeckú prácu činilo náročnejším. Počas doktorandského štúdia nebol jej výkon vždy konzistentný, no s viditeľným posunom smerom k zrelosti, jej prístup bol charakterizovaný nadšením, zároveň pokorou a neustálou snahou zlepšovať sa. Cenné bolo najmä jej otvorené prijímanie a poctivá reflexia spätnej väzby, predovšetkým z doktorandských seminárov, pričom štvrtý si, kvôli prepracovávaniu dizertačnej práce zopakovala dvakrát (z vlastnej iniciatívy). Aj to ju už druhýkrát priviedlo až pred komisiu, ktorá má posúdiť, ako sa s úlohami spojenými s doktorandským štúdiom v jeho finálnej etape vyrovnala. Ako jej školiteľka konštatujem, že túto výzvu zvládla.

Projektové, konferenčné a publikačné aktivity, študijné pobyty. Doktorandka absolvovala v rámci individuálneho študijného plánu požadovaný počet konferencií, a to doma i v zahraničí. Je potrebné podotknúť, že podstatná časť jej doktorandského štúdia prebiehala počas pandemických vln ochorenia Covid-19, keď boli cestovateľské aktivity výrazne obmedzené a istý čas trvalo, kým sa ustálil nový spôsob fungovania, čo sa dotklo aj možností študijných pobytov. Jej projektové aktivity sa sústreďovali najmä na riešenie projektu IGA/FHS/2020/002 *Postoje rodičov k předškolnímu vzdělávání v podmínkách České a Slovenské republiky*, v rámci ktorého pôsobila ako spoluriešiteľka. V malom tíme sme mali možnosť efektívne spolupracovať a navzájom sa posúvať, keďže som bola jeho súčasťou.

Pedagogická a publikačná činnosť. Počas doktorandského štúdia sa doktorandka podieľala na výučbe predmetov zameraných na problematiku vzťahov školy a rodiny v predškolskom a primárnom vzdelávaní. Mala tak príležitosť prepájať svoju výskumnú činnosť s pedagogickou praxou. Ako externá doktorandka prichádzajúca z mimoakademického prostredia však musela hľadať adekvátny formát pre výučbu a zároveň sa vyrovnávať s výzvou zvládnutia ďalšej úrovne akademického písania na úrovni potrebnej pre prípravu dizertačnej práce. Nemenej dôležité bolo aj nadobudnutie schopnosti primerane prezentovať vlastné výsledky. K týmto výzvam a úlohám pristupovala zodpovedne a pribežne, trpezlivo krok za krokom, ich plnila.

Pôvodnosť a kvalita dizertačnej práce. Doktorandka predkladá druhú, výrazne prepracovanú verziu dizertačnej práce, ktorá sa zameriava na perspektívy rodičov vo vzťahu k materskej škole. Stále platí, že týmto tematickým zameraním reflektuje súčasný diskurz a aktuálne prístupy, v ktorých sú rodičia v predškolskom vzdelávaní chápaní ako významní aktéri. Ambícia preniknúť k osobným skúsenostiam rodičov sa odrazila aj vo zvolenej metodológii výskumu, tá zmenená nebola, došlo ale k reanalýze dát. Teoretické ukotvenie výskumu prináša tiež úpravu, inovatívny prístup a využíva, okrem iných, perspektívny koncept systemickej pedagogiky, ktorý sa ešte plne nerozvinul. V tomto zmysle doktorandka možno vstupuje do rizikovej oblasti, zároveň však preukazuje pevné odhodlanie, nasadenie a presvedčenie o jeho relevancii. Prácu je možné hodnotiť ako štúdiu, ktorá zaostruje na prežívanie a konštruovanie významov, ktoré rodičia pripisujú materskej škole a diani v nej, tu vidím jej hodnotu a potenciál.

Domnievam sa, že predložená dizertačná práca ponúka obraz o skúsenostiach rodičov detí v materskej škole, tiež vysvetlenia i podnety, ktoré môžu prispieť k hlbšiemu pochopeniu rodičov ako významných aktérov predškolského vzdelávania.

Záver

V dizertačnej práci doktorandka preukazuje potrebnú schopnosť pre samostatnú tvorivú vedeckú činnosť v odbore Pedagogika. Úroveň dizertačnej práce zodpovedá požiadavkám štandardne kladeným na práce tohoto typu v uvedenom odbore.

S predložením dizertačnej práce k obhajobe súhlasím.

V Bratislave 6. 10. 2025

Jana Majerčíková

